

ارائه الگویی به منظور سنجش میزان آمادگی مدیران برای اجرای نظام ارزیابی عملکرد در دانشگاه آزاد

مرتضی موسی خانی^۱, داود حق خواه^{۲*}, رقیه حسن زاده^۳

^۱ دانشکده مدیریت و حسابداری- دانشگاه آزاد اسلامی- قزوین- ایران

^۲ دانشکده مدیریت- دانشگاه آزاد اسلامی- میانه- ایران (عهده‌دار مکاتبات)

^۳ دانشکده مدیریت- دانشگاه آزاد اسلامی- میانه- ایران

چکیده

هدف از پژوهش حاضر ارائه الگویی برای سنجش میزان آمادگی مدیران دانشگاه آزاد اسلامی برای ایجاد تغییر در نظام ارزیابی عملکرد در دانشگاه می‌باشد. پژوهش به شیوه پیمایشی و مقطعی انجام شده است. جامعه آماری پژوهش ۱۵۳ نفر از مدیران دانشگاه آزاد اسلامی است که حجم نمونه برای مدیران ۷۶ نفر براساس خطای ۵٪ انتخاب و با شیوه نمونه‌گیری تصادفی طبقه‌ای بر حسب طبقات (مدیریتی) تخصیص داده شده است، ابزار گردآوری داده‌ها، پرسشنامه محقق ساخته بوده است. داده‌های گردآوری شده با آزمون‌های KMO^۱ و ضریب همبستگی بین مؤلفه‌ها و آمار توصیفی تجزیه و تحلیل گردیدند.

نتایج این پژوهش نشان می‌دهد که مدیران دانشگاه آزاد اسلامی آمادگی لازم برای اجرای نظام ارزیابی عملکرد را دارا بوده ولی در بعضی از ابعاد از جمله تحول‌پذیری و توزیع قدرت ضعیف بوده‌اند که لازم است در اجرای نظام ارزیابی عملکرد به این شکاف‌ها توجه گردد.

واژه‌های کلیدی: نظام ارزیابی عملکرد، سرمایه فکری، عملکرد پرسنل

۱- مقدمه

تفکیک ناپذیر از اجرای فرآیندهای توسعه منابع انسانی است. با گذشت حدود ۸۰ سال از سابقه آموزش عالی آکادمیک در ایران و ربع قرن از آموزش عالی بخش خصوصی که نمود بارز آن دانشگاه آزاد اسلامی است، هنوز نظام ارزیابی عملکرد جایگاه ویژه خود را در دانشگاه باز نیافته و نهادینه نشده است (آراسته و آزماء، ۱۳۸۷).

تعیین عملکرد سیستم‌های دانشگاهی نقش اساسی در توسعه دانشگاه‌ها ایفا می‌کند (یمنی دوزی سرخابی، ۱۳۸۰، ۱۲۱). ارزیابی عملکرد می‌تواند خصوصیت هر دانشگاه و کارکردهای آن را نشان دهد، همانگونه که هوبرت معتقد بوده است بدون شناخت کلی از رویدادهای گذشته، اصلاح و تغییر مدامی وجود نخواهد داشت ولی آنچه در این ارزیابی عملکرد مستمر دارای اهمیت است. آمادگی برای تغییر در سیستم‌های ارزیابی عملکرد بوده و اگر این آمادگی وجود نداشته باشد تغییرات ممکن است به شکست منجر گردد (والینگ، ۲۰۰۸) ^۲.

در این مقاله که حاصل یک پژوهش کاربردی است، تلاش گردید با توجه به متغیرهایی که ناشی از نقش مدیر در اجرای نظام ارزیابی عملکرد است به ارائه چارچوبهای جهت سنجش میزان آمادگی مدیران

بی‌شک وجود بی‌ثباتی‌ها و سازنده‌های ناشناخته جهان باعث شده همواره تحولات در سازمان‌ها دور از دسترس نباشد (کاردنر و کولین، ۲۰۰۳).

سازمان‌ها در محیط‌هایی فعالیت می‌کنند که مشخصه بارز آن‌ها تغییر و دگرگونی مستمر است و این تغییرات آنقدر مهم و تأثیرگذار است که بدون توجه به آن‌ها نمی‌توان انتظار هدایت مطلوب و مناسب سازمان را داشت. در این ارتباط لازم است هر سازمان ضمن آگاهی از تغییرات و تأثیرات آن‌ها بر سازمان به طور مداوم به شناسایی نقاط ضعف و قوت، فرصت‌ها و چالش‌ها اقدام نماید و این مهم بدون یک سیستم ارزیابی جامع سریع و کارآمد امکان‌پذیر نمی‌باشد.

در عصر حاضر روش‌های متفاوتی از نظام ارزیابی عملکرد مطرح شده اما آنچه اهمیت دارد وجود بستر مناسب اجرایی این روش‌ها از جمله فرهنگ سازمانی و استراتژی‌ها و میزان آمادگی مدیران برای اجرای یک نظام ارزیابی عملکرد موفق در سازمان است. پر واضح است برای اجرای هر سیاستی وجود امکان‌سنجی پس از اجراء، نظارت حین اجراء و ارزیابی پس از اجراء، بخش

* davoud_haghkhah@yahoo.com

1- Kaiser - Meyer - Olkin

2- Colin and Gardner

برای انتقال انتظارات سازمان به کارکنان استفاده می‌کنند. یک ارزیابی صحیح از عملکرد کارکنان می‌تواند عامل برانگیختن و هدایت کارکنان به سوی پرورش مهارت‌ها و قابلیت‌های فردی آنان باشد (اسپر ۲۰۰۶). ریشه اکثر مشکلات در اجرای ارزیابی به عملکرد نامطلوب مدیریت برمی‌گردد چرا که آمادگی لازم برای اجرای این نظام را در سازمان دارا نبوده است (نلدا، ۲۰۰۲). علیرغم نقش مدیران در موفقیت نظام ارزیابی عملکرد، عدم توجه به این مهم در اجرای نظام باعث شده است اکثر برنامه‌ها به اهداف خود نائل نشوند.

کارکنان به ارزیابی‌های نیاز دارند که به ابزاری در دست مدیران تبدیل شود تا مدیران با این ابزار به اصلاح عملکرد پرسنل، تقویت انگیزه کارکنانی که وظیفه خود را به خوبی انجام می‌دهند، طراحی مشاغل آتی، پرورش استعدادها و قابلیت‌ها برای رشد شغلی و قوت بخشیدن به کیفیت روابط بین مدیران و کارکنان پردازند. ارزیابی عملکرد برای مدیریت یک سازمان، حیاتی است. شایان ذکر است آنچه باید در تمام این نظامها مدنظر قرار گیرد آن است که وقتی ارزیابی عملکرد عینی باشد و از فنون مناسب استفاده کند و پرسنل را به طور فعال مشارکت دهد و یک مسئولیت مهم برای مدیران باشد، تأثیر بیشتری خواهد داشت. سازمان‌ها و مؤسسات مختلف غالباً به منظور تشخیص میزان کارآیی کارکنان در پیشبرد اهداف سازمان به ارزیابی عملکرد آنان می‌پردازن (رحیمی، ۱۳۸۰). علیرغم وجود چنین گرایش مثبتی، بسیاری از مدیران هنوز چنان‌که باید و شاید، به ارزش این ارزیابی‌ها واقف نیستند و لذا در انجام آن کوتاهی می‌کنند. حال آن‌که ارزیابی عملکرد، فرآیند بسیار ارزشمندی است که با اجرای آن، مدیران می‌توانند بازخوردهای مناسبی در جهت بهبود عملکرد و تصحیح رفتار شغلی کارکنان خود در سازمان دریافت کنند و ضمن تصحیح اشتباهات و رفع نارسایی‌ها، تخصص آنان را تکامل بخشنند. ارزیابی عملکرد زمینه مناسبی برای ایجاد انگیزه و تسهیل تحقق اهداف سازمان فراهم می‌کند (امیران، ۱۳۸۳).

از جمله متغیرهای مربوط به تغییر رفتاری می‌توان به واکنش‌های منحصر به فرد از طریق دانش و آگاهی در مورد سیستم و حمایت‌های سازمانی و درک شده اشاره نمود (اتوات، ۱۳۸۴، ۲۰۰۵، ۱۶۸).

از آن جا که در هر سازمان، نقش مدیر آن سازمان به عنوان یکی از عوامل مهم راهبری و هدایت سازمان، غیر قابل اغماض می‌باشد، لذا آمادگی و آگاهی مدیر برای اجرای ارزیابی عملکرد جهت نیل به اهداف سازمان و موفقیت در انجام نقش راهبری خود برای دستیابی به نتایج صحیح ارزیابی، ضروری است. در ادبیات مدیریت نیز، نظریات مختلفی برای نحوه اجرای ارزیابی عملکرد و میزان تأثیر مدیر بر استقرار موفق آن در یک سازمان معرفی شده است که هر کدام از این نظریات نیز با معرفی کردن نوع نگاه به مدیریت یک سازمان و نیز شاخص‌ها و معیارهایی برای ارزیابی به ارائه شیوه‌ای برای ارزیابی می‌پردازد. به عنوان مثال می‌توان به نظریاتی همچون: (الف) مدل‌های رفتاری رهبری،

برای اجرای نظام ارزیابی عملکرد به ویژه با رویکرد بازخورد ۳۶۰ درجه اقدام گردد.

۲- ادبیات پژوهش

در دهه اخیر تقاضای روز افزون برای روش‌های ارزیابی برای دولت‌ها و سازمان‌ها و حکومت‌های محلی افزایش یافته است (ریچی^۴ و دیگران، ۲۰۰۶، ۳۸۴). و سازمان‌ها در تلاش‌اند فرآیند مستمری را برای اداره سازمان و ارزیابی اهدافشان ایجاد نمایند (هلن^۵ و دیگران، ۲۰۰۲) تا بتوانند در دراز مدت در عرصه‌های رقابتی به پرورش سرمایه‌های فکری و وضعیت منابع انسانی خود پردازند (الیومینا، ۲۰۰۷).

قدمت شکل‌گیری نظام ارزیابی رسمی سازمانی به سه قرن پیش برمی‌گردد (تارمینا و دیگران، ۲۰۰۹، ۱۰۸) و در گذر زمان این نظام در سازمان‌ها همواره در حال تغییر و گسترش بوده است.

آنچه مسلم است یک نظام ارزیابی عملکرد مناسب با توجه به شایستگی‌های سازمانی اگر طراحی گردد، می‌تواند اساس یک سازمان را پایه‌ریزی نموده و در جهت بهبود عملکرد کارکنان اثرگذار باشد (هانگ^۶ و دیگران، ۲۰۰۶، ۳۵۹). توسعه منابع انسانی جز با توسعه فرسته‌ها و شناخت چالش‌ها و نیازهای کاری حال و آینده در اجرای ارزیابی عملکرد میسر نمی‌گردد (رولند و کالوین ۱۹۹۸)^۷. تحقیقات نشان داده است انتخاب روش‌ها، شاخص و متغیرهای مناسب می‌تواند فرآیند ارزیابی عملکرد را با موفقیت همراه سازد.

در واقع آمادگی برای تغییر در سیستم‌های ارزیابی عملکرد بسیار مهم است و اگر این آمادگی در سازمان وجود نداشته باشد ممکن است اکثر تغییرات به شکست منجر شود (والینگا، ۲۰۰۸، ۱۰۱). از جمله چالش‌های مهم در داخل سازمان‌ها که مدیریت به انواع و اقسام روش‌های مختلف با آن درگیر است، بحث ارزیابی عملکرد کارکنان است که در این مقوله مدیریت به دنبال اهداف مشخص و معینی است از جمله: برنامه‌ریزی نیروی انسانی، کارمندیابی و انتخاب، آموزش و پرورش، تعیین حقوق و مزایا، تعیین مسیر پیشرفت شغلی، شناخت استعداد کارکنان، تعیین روایی آزمون‌های استخدامی (خوشوقتی ۱۳۸۴).

در بررسی تحولات سیستم دانشگاهی ضروری است که ابعاد کیفی نظام ارزیابی عملکرد مورد توجه قرار گیرند (یمنی دوزی سرخابی، ۱۳۸۰، ۳۸) تا ارزیابی موفقیت آمیز گردد. نظام ارزیابی عملکرد اثرات گوناگونی بر سازمان و افراد می‌گذارد (شن، ۲۰۰۴) باتوجه به این اثرگذاری، مشکلات متفاوتی در اجرای یک نظام ارزیابی عملکرد وجود دارد (نلدا، ۲۰۰۲). اکثر تحقیقات نشان داده مدیر نقش اساسی در ارزیابی عملکرد دارد. مدیران روش‌بین ارزیابی عملکرد به عنوان فرستی

4- Ritchie, et al

5- Helene, et al

6- Alumina, et al

7- Tarrmina, et al

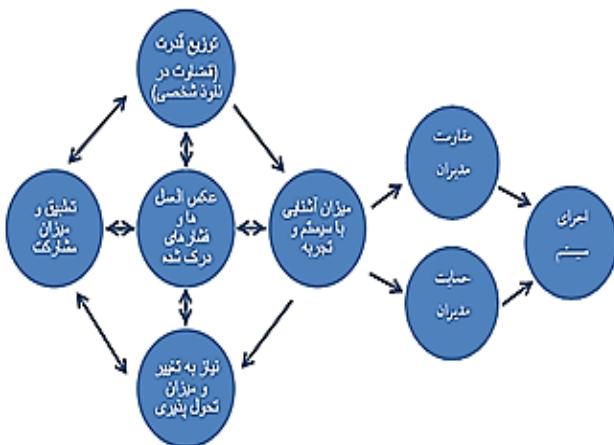
8- Hacan, et al

9- Roland, calvin

10- Walinga Jennefer

۶- روش تحقیق

تحقیق حاضر از نظر هدف کاربردی و از نظر روش گردآوری داده‌ها، زمینه‌یابی یا پیمایشی می‌باشد. در این پژوهش برای بررسی توزیع ویژگی‌های یک جامعه آماری و ماهیت شرایط موجود و روابط در باب میزان آمادگی مدیران درسطح دانشگاه در یک مقطع زمانی اقدام شده است. ابزار اصلی این پژوهش پرسشنامه می‌باشد، در این تحقیق سعی گردید مؤلفه‌های اثربار بر میزان آمادگی مدیران برای اجرای نظام ارزیابی عملکرد مورد بررسی قرار گیرد. در شکل (۱) مدل پژوهش ارائه شده است.

شکل شماره (۱): مدل سنجش میزان آمادگی مدیران برای اجرای سیستم ارزیابی عملکرد

۷- فرضیات پژوهش

۱- فرضیه اصلی پژوهش

مدیران دانشگاه آزاد، آمادگی لازم را جهت اجرای سیستم ارزیابی عملکرد سازمانی دارا هستند.

۲- فرضیات فرعی پژوهش

۱. مدیران دانشگاه آزاد اسلامی، نسبت به تغییر سیستم ارزیابی عملکرد فعلی از خود تمایل نشان می‌دهند.

۲. مدیران دانشگاه آزاد اسلامی، تحول پذیری لازم را برای اجرای سیستم ارزیابی عملکرد دارا هستند.

۳. مدیران دانشگاه آزاد اسلامی، توزیع قدرت را در مورد نظام ارزیابی عملکرد مربوطه موردن حمایت قرار می‌دهند.

۴. مدیران دانشگاه آزاد اسلامی، مشارکت گروهی را در تحول نظام ارزیابی عملکرد موردن حمایت قرار می‌دهند.

۸- بررسی نتایج پژوهش

برای تحلیل نتایج و یافته‌های تحقیق از روش‌های آمار استنباطی چون آزمون کای دو، ضریب همبستگی اسپیرمن و آمار توصیفی (واریانس و میانگین) استفاده شده است.

ب) نظریه‌های اقتضایی رهبری، ج) نظریه‌های بهره‌وری و ... اشاره نمود که هر کدام در یک رویکرد خاص به معرفی شاخص‌های ارزیابی و تأکید بر نقش مهم مدیر در اجرای نظام ارزیابی اقدام نموده‌اند (نوروزی، ۱۳۸۴).

میزان آمادگی مدیران در اجرای موفق نظام ارزیابی عملکرد و نیل به موفقیت در دستیابی به اهداف نظام ارزیابی عملکرد نقش اساسی ایفا می‌نمایند. عدم توجه به این مهم و نقش مدیران می‌تواند موفقیت پژوهه‌های ارزیابی عملکرد را دچار چالش نماید (اسچرادر، ۲۰۰۶).

نظام آموزش عالی ایران نیز از نارسایی‌های ارزیابی عملکرد مستثنی نبوده است گرچه برخی از دانشگاه‌ها در نظام آموزش عالی، نسبت به این امر اقدام نموده‌اند ولی اجرا به طور کامل موردن توجه مدیران عالی، میانی، اجرایی قرار نمی‌گیرد (آراسته آرما، ۱۳۸۰، ۱۱).

در اجرای هر پژوهه بهبود با توجه به اثرات آن بر سازمان، ضرورت مشارکت مدیران ارشد در هر برنامه تغییر و شرکت فعالانه و حمایت رهبران ارشد شرط اساسی است (جونز، ۱۳۸۳، ۱۱۶). تحول مدیریت که لازمه هر برنامه تحولی است (کاتر، ۱۳۷۸، ۳۶) جز در سایه آموزش مناسب مدیر و اعتقاد مدیر به بهبود سازمانی و انتقادپذیری بالا و مشارکت مدیران و کارکنان حاصل نمی‌آید (تسليمي، ۱۳۸۰، ۵۷، ۱۳۷۷، ۷۴).

عدم توجه به این موضوع می‌تواند نقش و جایگاه مدیران سازمان را در اجرای نظام ارزیابی عملکرد دچار چالش نماید.

۳- هدف پژوهش

هدف از انجام پژوهش ارائه مدلی به منظور سنجش میزان آمادگی مدیران برای اجرای نظام ارزیابی عملکرد در دانشگاه آزاد اسلامی است.

۴- نمونه آماری

جامعه تحقیق این پژوهش، شامل کلیه مدیران، معاونین و رؤسای سازمان مرکزی دانشگاه آزاد اسلامی است که بالغ بر ۱۵۳ نفر می‌باشد. حسب ضرورت از این جامعه به تعیین حجم نمونه با خطای ۵ درصد پرداخته شده است. نمونه موردن مطالعه ۷۶ نفر اندازه گیری شد. در این پژوهش ۱۱۰ پرسشنامه در جامعه انتخابی بر اساس روش نمونه‌گیری طبقه‌ای توزیع گردید.

۵- اعتبار و پایایی

در این پژوهش تکیه اصلی بر اعتبار محتوائی بوده است بدین منظور برای بررسی ابعاد و مؤلفه‌ها، پرسشنامه‌ای تهیه و برای ۱۰ نفر از اساتید صاحب‌نظر و خبره در این رشته ارسال گردید تا نظرات اصلاحی خود را اعمال نمایند.

برای تعیین پایایی پرسشنامه ۲۵ نفر از مدیران انتخاب و پرسشنامه تهیه شده در بین آنها توزیع گردید پایایی محاسبه شده ضریب آلفای کرونباخ، $\alpha=0.87$ می‌باشد.

همان طور که در جدول (۳) ملاحظه می‌شود کلیه فرضیات مربوط به این پژوهش به جز فرضیه تحول پذیری مورد تأیید واقع گردید؛ به عبارت دیگر مدیران دانشگاه آزاد اسلامی از بعد تحول پذیری آمادگی لازم برای اجرا و پشتیبانی سیستم ارزیابی عملکرد در دانشگاه آزاد اسلامی را دارا نیستند.

۱۰- بحث و نتیجه‌گیری

این مطالعه با هدف تعیین و تشخیص میزان آمادگی مدیران دانشگاه آزاد اسلامی برای اجراء و حمایت از نظام ارزیابی عملکرد انجام گردید. نتایج کلی به دست آمده در این پژوهش نشان می‌دهد که مدیران دانشگاه آزاد اسلامی از نظام ارزیابی عملکرد و اجرای مناسب آن حمایت لازم را انجام می‌دهند و نیاز به تغییر در نظام ارزیابی عملکرد دانشگاه را یک ضرورت و عدم تغییر در نظام را باعث ایجاد چالش در عملکرد دانشگاه آزاد و عدم به کار گیری پتانسیل‌ها قلمداد می‌کنند. در باب فرضیات فرعی پژوهش سه فرضیه تغییر پذیری و مشارکت جمعی و توزیع قدرت مورد تأیید واقع شد و فرضیه تحول پذیری (مدیران دانشگاه آزاد اسلامی تحول پذیری لازم را برای اجرای سیستم نظام ارزیابی عملکرد دارا هستند) مورد تأیید واقع نگردید. آن‌چه در مصاحبه‌ها مشخص گردید از جمله علل رد فرضیه تحول پذیری، عدم اعتقاد به بهبود، شکست بعضی از برنامه‌های تحولی در دانشگاه و نبود برنامه منسجم در حوزه منابع انسانی بوده است و از طرفی ضعف اعتقاد پذیری در مؤلفه‌ها نیز بیشتر به دلیل فرهنگ سازمانی حاکم بر نظام آموزش عالی ایران و عدم شفافیت در قوانین، بوده است.

با توجه به وضعیت فعلی نظام ارزیابی عملکرد و از طرفی اهتمام جدی دانشگاه برای برنامه‌ریزی استراتژیک در دانشگاه، از نظام‌مند سازی ارزیابی عملکرد بر مبنای همین برنامه می‌توان در جهت توسعه دانشگاه استفاده نمود و از طرفی وجود نگرش استراتژیک به خصوص در حوزه منابع انسانی می‌تواند در گسترش نظام ارزیابی عملکرد، نیازهای دانشگاه را در این موضوع پاسخگو باشد.

در نتایج تحقیق و در تحلیل همبستگی اسپیرمن در بین ابعاد مشخص گردید که بیشترین همبستگی در مشارکت جمعی با دیگر ابعاد حاصل آمده است، پیشنهاد می‌گردد با توجه به وجود انجام روحیه کارگروهی در مدیران دانشگاه آزاد اسلامی برای اجرای نظام ارزیابی عملکرد از تیم‌سازی و کارگروهی استفاده گردد و نقش مشارکت کارکنان و مدیران در نظام ارزیابی افزایش یابد. تغییر به آموزش در بعد تحول پذیری بیشترین امتیاز را در بین مؤلفه‌های بعد تحول پذیری به خود اختصاص داده است که می‌تواند به عنوان یک پتانسیل در جهت توسعه سیستم‌ها و بهبود به کار گرفته شود.

به طور کلی مدیران دانشگاه آزاد اسلامی از ایجاد یک سیستم شفاف و مناسب ارزیابی در دانشگاه حمایت می‌کنند و نیاز به تغییر سیستم فعلی دانشگاه را مورد تأیید قرار می‌دهند ولی مواردی را در مصاحبه‌ها و سؤال باز پرسشنامه برای موقفيت سیستم نظام ارزیابی عملکرد پیشنهاد می‌دهند که به شرح ذیل است:

برای سنجش فرضیات ابتدا ابعاد در نظر گرفته شده به مؤلفه‌های شکسته شده و با توجه به اهداف تحقیق مورد تحلیل واقع گشته‌اند.

جدول شماره (۱): بررسی ابعاد و مؤلفه‌های الگو

ابعاد	مؤلفه‌ها	میانگین وزنی	واریانس	کمینه	بیشینه
تحول پذیری	ترغیب به آموزش	۳/۶۱	۳/۴۱	۶	۱۳
	اعتقاد به بهود	۲/۷۲	۲/۲۵	۶	۱۳
	اعتقاد پذیری	۲/۸۷	۵/۳۳	۴	۱۲
	حوزه قدرت	۲/۹۱	۲/۷۷	۶	۱۳
قدرت پذیری	دامنه قدرت	۲/۱۳	۱/۹۶	۷	۱۳
	ضریب قدرت	۲/۳۴	۳/۲۱	۱۰	۱۹
تصمیم‌گیری و حل مسئله	تصمیم‌گیری و حل مسئله	۳/۳۷	۲/۷۳	۱۰	۷
	کارگروهی	۲/۹۱	۴/۷۷	۱۱	۱۸
مشارکت	آشنایی با ارزیابی عملکرد	۲/۷۸	۷/۰۷	۱۳	۲۳
	تغییر ارزیابی عملکرد	۳/۵۶	۲/۳۸	۶	۱۱

همانطور که در جدول (۱) ملاحظه می‌نمایید بیشترین امتیاز مربوط به سیستم ارزیابی عملکرد بوده و بعد از آن مشارکت جمعی دارای مطلوبیت بیشتری می‌باشد و از طرفی همبستگی پیرسون در جدول بعدی نوعی همبستگی ضعیف را به جزء دو بعد نشان می‌دهد.

جدول شماره (۲): ضریب همبستگی پیرسون بین ابعاد

ابعاد	سیستم ارزیابی عملکرد	مشارکت جمعی	توزیع قدرت	تحول پذیری
تحول پذیری	۰/۳۶	۰/۸۵۱	-۰/۱۳۴	۱
توزیع قدرت	۰/۱۴۲	۰/۲۴	۰/۱۳۴	-
مشارکت جمعی	۰/۴۳۳	۱	۰/۲۴	-۰/۵۸۱
سیستم ارزیابی عملکرد	۱	۰/۴۳۲	-۱۴۲	-۰/۰۳۶

همانطور که در جدول (۲) ملاحظه می‌کنید بیشترین همبستگی را مؤلفه مشارکت جمعی با دیگر مؤلفه‌ها دارد است.

۹- آزمون فرضیات

برای آزمون فرضیات، آزمون کای دو استفاده شده است برای استفاده از این آزمون فراوانیهای مورد انتظار نباید صفر و مقدار مشاهدات کمتر از ۵ باشد با توجه به خطای ۵٪ و آزمون کای دو نتایج در جدول (۳) قابل مشاهده است.

جدول شماره (۳): نتایج آزمون کای دو مربوط به فرضیات

تحلیل	مؤلفه	سیستم ارزیابی عملکرد	مشارکت جمعی	توزیع قدرت	تحول پذیری
Chi-square		۴۹/۲۵	۳۰/۴۰	۴۰/۶۰	۵/۰۰۰
df		۱۰	۷	۱۱	۹
Asymp.sig		۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰	۰/۸۳۴

- [1] Atwate Leanne and John F. Bref. Antecedents and consequences of reactions to developmental, journal of vocational behavioral, 2005.
- [2] Alumina, M, Key performance indicators for plm benefits evaluation, the alcatel alemia space case study (www.Sciencecircled.com),2007
- [3] Colin look and Cardner, information systems from work an strategy industrial management, journal systems, mcd university,2003
- [4] H. Hagan Christine, konopaske voberfl, bernardin john, predicting assessment center performance with 360 – degree top – down, and customer – based competency assessment, Humane resource management, fall 2006, vol 45 No 3 pp 357-320.
- [5] Helene Marie and Lusthaus Charles and Anderson Cary, organizational assessment, international development Research center Ottawa, Canada 2002
- [6] Ritche. J.william and kivche eliasand Rumens Arthur, a process for development and validation of a customized scale to assess work environment in government organizations, review of public personnel administration vol. 26. no 4 December 2006, 382-389.
- [7] Roland, Calvin, 1998, in academic libries minor changes or major renovation, library review, volume 17, Numori 1998
- [8] Spinks Nelda, Wells Barron, mech Melanie, appraising the appraisal: computerized performance appraisal systems, YMBO university press, 2002.
- [9] Shen Jie, International performance appraisals, international Journal of manager vol. 25 N. 06, 2001
- [10] Schrader mike, if denims, Lindsay Douglas, performance appraisal as a selection criterion in downsizing, managerial low, vol 18, No, 5, 2006
- [11] Tarmina Robert and H. Gao Jennifer, identifying acceptale performance appraisal criteria: an intermational perspective, asiapecific journal of Humanar resource volume 47, 102 – 125,2009
- [12] Walinga Jennifer, toward atheory of change veadiness the rolesof the roles of appraisal focus and perceived control, journal of applied behavioral science vol 44, September 2008, 315 – 345.

۱. وجود یک برنامه ریزی منسجم در ارزیابی عملکرد در دو سطح ارزیابی کارکنان و ارزیابی سازمانی و حذف واحدهای موازی در نظام ارزیابی عملکرد.
۲. انتخاب یک روش واحد برای انجام ارزیابی عملکرد در دانشگاه آزاد.
۳. در نظر گرفتن نقش های سازمانی هر یک از کارکنان به ویژه مدیران دانشگاه در نظام ارزیابی عملکرد (تعريف ساختار و شرح وظایف مناسب برای به کارگیری نظام ارزیابی عملکرد با توجه به سطح اثرگذاری پرسنل در سطوح مختلف)
۴. بذل توجه خاص در طراحی نظام ارزیابی عملکرد کارکنان و ارزیابی سازمانی به شکافها و وجود فترات های مطلوب سازمانی در راستای مأموریت سازمان و اهداف دانشگاه
۵. شفافیت در نتایج و به کارگیری آن در دیگر حوزه های منابع انسانی می تواند به عنوان رمز موقیت نظام ارزیابی عملکرد در دانشگاه قلمداد گردد.
۶. سنجش مستمر و بازخورد نتایج به کارکنان جزء اصول یک نظام ارزیابی عملکرد است که سازمان را می تواند در اجرای نظام عملکرد موفق یاری نماید.

۱۱- منابع و مأخذ

۱۱-۱ منابع فارسی

- [۱] آرسته، حمیدرضا و فریدون آزماء، ارائه چارچوب مفهومی جهت ارزیابی عملکرد دانشگاهها، فصلنامه رهبری و مدیریت آموزشی، پائیز ۱۳۸۷.
- [۲] تسلیمی، سعید، مدیریت تحول سازمان، انتشارات سمت، زمستان ۱۳۷۶.
- [۳] امیران، حیدر، سرآمدی سازمانی براساس EFQM تهران، انتشارات شرکت مشاورین کیفیتساز، ۱۳۸۳.
- [۴] خوشوقتی، آرمن، ارزیابی عملکرد کارکنان، راهکار مدیریت، ۱۳۸۴.
- [۵] جان ای جونز ویلیام برلی (۱۹۹۶)، بازخورد ۳۶۰، ترجمه دکتر اسماعیل اصغرپور- غلامرضا طالقانی، نشر ساپکو، ۱۳۸۳.
- [۶] رحیمی، غفور، ارزیابی عملکرد سازمان، ماهنامه تدبیر، ۱۳۸۰.
- [۷] رهنورد، فرج الله، طرفداران و مخالفان مدیریت مشارکتی، نشریه دانش و مدیریت، شماره ۴۱ و ۴۲، تابستان ۱۳۷۷.
- [۸] کاتر، جان بی (۲۰۰۳)، رهبری تحول، ترجمه ایران نزاد و مینوسالله، مؤسسه تحقیقات و آموزش مدیریت، چاپ اول، ۱۳۸۲.
- [۹] عسگریان، مصطفی، مدیریت منابع انسانی، تهران، جهاد دانشگاهی تربیت معلم، پائیز، ۱۳۷۰.
- [۱۰] یمنی دوزی سرخابی، محمد، درآمدی به بررسی عملکرد سیستم های دانشگاهی، سازمان چاپ و انتشارات دانشگاه شهید بهشتی، ۱۳۸۰.
- [۱۱] نوروزی، محمد، نقش مدیران منابع انسانی در ارزشیابی کارمندان، تدبیر، ۱۳۸۱.

۱۱-۲ منابع لاتین